

בדור אשלי

יציאה
17:58

כניסה
17:06

ידברו

שבת | תש"פ

משולחנו של מר"ן פאר הדור זצ"ל

השבת נקרא על קבלת התורה ומעמד הר סיני, "בחודש השלישי לצאת בני ישראל ממצרים, ויהי ביום השלישי בהיות הבקר, ויהי קולות וברקים וקול שופר חזק מאוד, ויחרד כל העם אשר במחנה, ויהי קול השופר הולך וחזק, משה ידבר והאלוהים יעננו בקול". בעשרת הדברות נאמר "לא תחמוד", ושואל על כך הרב רבינו אברהם אבן עזרא בפירושו על התורה, איך התורה מצווה על האדם דבר שאין ביכולתו לקיימו? שהרי אי אפשר שלא יחמוד אדם בלבו דבר יפה שרואה, ואם כן כיצד התורה דורשת מהאדם דבר שהוא אינו יכול לעמוד בו? כדי לישב שאלה זו מסביר הרב יסוד גדול באמונה, והוא שצריך האדם לידע ולהאמין כי החיים, הבנים, והפרנסה, לא תלויים בזכות האדם או בפעולותיו למענם, אלא הכל תלוי בידי שמים, ובמה שנגזר עליו מלמעלה, ואם נגזר עליו לקבל זאת יקבל ללא עיכוב, ואם לא נגזר עליו לקבל זאת, הרי כל מה שיעשה לקבל לא יעזור לו והדבר לא יגיע אליו. וצריך האדם להחדיר אמונה זאת בלבו, וכשיאמין באמונה שלימה ביסוד זה, ממילא לא יחמוד דברים של אחרים אפילו במחשבה בלבו, שהרי יודע הוא כי אם זה מגיע לו יקבלו ללא שהות, ואם זה לא שלו לא יעזור לו שום דבר שבעולם כדי לקבלו. והרב מביא על כך משל, כמו שאדם כפרי לא יעלה על לבו אפילו במחשבה להתחתן עם בתו של המלך בידעו שדבר זה לא יתכן לעולם, וכמו שאף אדם לא שואף לעוף בשמים כציפור בידעו שלעולם לא יהיו לו כנפיים, ולא חומד זאת אפילו במחשבה, כך כשיחדיר לעצמו את האמונה כי אף ממון או אשה או כל דבר שבעולם לא ימצאנו בגלל חכמתו שלו או פעלו, אלא רק בידי שמים תלוי הדבר, ואם הדבר שלו אז יקבלנו, ואם אינו שלו אין לו סיכוי לקבלו, ממילא אין לו מה לחמוד דבר זה בלבו. והוה למעשה ציווי התורה "לא תחמוד".

הגאון הצדיק רבי אליהו לופיאן זצ"ל ממחיש את הדברים באופן נפלא, לפני כשבעים שנה ויותר בלונדון הייתה קבוצת יהודים כופרים, אולם לאחר המלחמה הנוראה של הנאצים הארורים והרצח עם שרצחו בישראל, הרגו שרפו והמיסו בני אדם באש ובתאי הגזים, דווקא זה הניעה את אותם כופרים לחזור בהם ממעשי הכפירה שלהם וקיבלו על עצמם תשובה שלימה! וההבנה בזה, כיון שהם חשבו ואמרו: אם בני אדם יכולים להגיע לכל כך שפלות הנפש, לשרוף בני אדם ולהפכם לסבון, ליצור שטיחים משערות אנשים, להתיר גופות כדי לראות אם יש בבטנם זהב, הרי שזה אומר דורשני.

אם בני אדם יכולים להגיע למדרגה כזו איומה שמאבדים כל צלם אנוש, זה כבר מפחיד ויוצר תחום שבת (עירובין פ"ה מ"ה), במעשינו ולשנות את דרכנו, שבלי האמונה אי אפשר כופרים חשבו שגם בלי להיות בני אדם עדיני נפש ובעלי מידות אציליות, אך לאחר שראו מה הסתתר מאחורי הגרמנים "הנאורים, החכמים והעדינים, אנשי התרבות", בעלי הסדר המופתי הנימוס והדרך ארץ, "טנקשי", "בנקשי", כשראו שמאחורי כל זאת הסתתרה יד מגואלת בדם, רצח עם המוני, שריפת אנשים חיים והפיכתם לאפר, זה הביא אותם להתבונן במעשיהם ולשוב בתשובה.

יתרו, לאחר שראה שעל אף כל הניסים והנפלאות שעשה ה' לישראל הגיע עמלק להילחם עמם, הוא הבין שזהו סימן שלא מספיקה השמיעה וצריך ללכת לשם ולראות הדברים במוחש, אחרת ההתפעלות הראשונית עלולה לפרוח ולהיאבד.

יהי רצון שנזכה לקיים את דברי הקדושה בחום ובהתלהבות, חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש (תהילים לט, ד), ונזכה לראות בקרוב בישועת ישראל השלימה, אמן.

העלון לעילוי נשמת
היקר באדם איציק הרוש בן חנניה
ת נ צ ב ה זיל

כיצד מברכים? שאלה: האם כשמברך צריך להשמיע לאוזניו את הברכה, או שדי בברכה בשקט מוחלט שאפילו המברך עצמו אינו שומע? וכן האם מותר מן הדין לברך ולאכול בראש מגולה, בלי כיפה? תשובה: בגמרא במסכת ברכות (דף טו.) מבואר שבכל הברכות שהאדם מברך, צריך להשמיע לאוזניו מה שמוציא מפיו. כלומר אין לברך בלחש על המאכל, אלא יש להגביה את הקול מעט בכדי שלכל הפחות המברך עצמו ישמע את הברכה שמוציא בשפתיו. ומכל מקום בדיעבד, אם לא השמיע לאוזניו את קריאתו או ברכתו, כל שביטא בשפתיו את המילים יצא ידי חובה ואינו חוזר לברך. ומרן מופת הדור רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל כתב, שהוא הדין לגבי הברכות שבתפילת שמונה עשרה, שאף שנאמר בפסוק אודות חנה שהתפללה בלחש, "רק שפתיה נעות", מכל מקום אין הכוונה שיתפלל בלחש לגמרי, אלא יבטא המילים בשפתיו מעט, עד שיוכלו אזניו לשמוע מה שפיו מדבר. על כל אדם מוטלת חובה קדושה, להרגיל את עצמו ואת בניו אחריו, להזהר שלא לברך את הברכות בחטף, וכדאי שינהגו כעצתו של ראש הישיבה הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל, לחלק את הברכה לשלשה חלקים: ברוך אתה ה', ואז ימתין מעט, אלקינו מלך העולם, ושוב ימתין, שהכל נהיה בדברו. שאז, חזקה עליו שיברך בכבוד ראש ללא קלות דעת וזלזול בברכות אשר חשיבותן רבה מאד.

שבת שלום

העלון מוקדש לעילוי נשמת
אברהם שלם בן שושנה שלמה
שלם בן שושנה שושנה שלם בת
ויקטוריה
ת נ צ ב ה

עלון תורני
שבועי

להצלת אשתי
היקרה הבן
והבנות
למשפחת אלבס

אשרי אדם מצא חכמה
ואדם יפיק תבונה
מסלינג

יתרו | שבט | תש"פ

מס' 101

זיזוק לאליהו

מסופר על רבי אברהם אבן עזרא שהיה עני מרוד וכל ימיו חי בעוני גדול, חברו הטוב היה הרמב"ם שרצה מאוד לעזור לו כלכלית, אך הרב אבן עזרא התנגד ולא הסכים בשום פנים ואופן לקבל עזרה כספית מאחרים. יש הרמב"ם וחשב היאך יוכל לעזור לחברו הטוב ללא ידיעתו, ורעיון יפה נצנץ במוחו, הרי הרב אברהם אבן עזרא יוצא כל בוקר לתפילת שחרית בבית הכנסת הסמוך לביתו, ובדרכו לתפילה עובר הוא על גשר סמוך, אשים לו שם כסף על הגשר, והרי לפי ההלכה המוצא מעות מפוזרים הרי אלו שלו, וכך יוכל הרב אבן עזרא לקבל כסף מדין מציאה כדין, ולא מדין צדקה.

100%

החפץ חיים
רבי ישראל
מאיר הכהן
זצוק"ל

לשון הרע

אמר ועשה, למחרת השכם בבוקר הלך הרמב"ם לגשר, וממש סמוך לבואו של הרב אבן עזרא, נגש לגשר ופיזר שם שטרות של כסף ומיד התחבא מאחרי עץ סמוך וציפה לבואו של ידידו הטוב. ואכך מיד הגיע הרב אבן עזרא, אך מה רבה היתה הפתעתו של הרמב"ם, כשראה את חברו הטוב עובר את הגשר כשעיניו עצומות, ואין הוא מבחין כלל בשטרות הכסף שהכין לו במיוחד, פנה מיד הרמב"ם לידידו הטוב ושאלה בפיו, מדוע עברת היום את הגשר בעינים עצומות? ענה לו הרב אבן עזרא, כל יום אני עובר את הגשר בדרכי לבית הכנסת, והיום אמרתי לעצמי, מעניין אם אצליח לעבור את הגשר בעצימת עינים, וכך עשיתי, ואכן הצלחתי לעבור את הגשר בעינים עצומות. שמע זאת הרמב"ם וסיפר לרב אבן עזרא את מה שהכין לו על הגשר, ענה לו הרב את היסוד שלו, שהאדם מקבל רק מה שמגיע לו ומה שלא מגיע לו לא יעזור שום דבר שבעולם ואפילו אם יצליח לקבל דבר שלא מגיע לו כדין הרי שזה ילקח ממנו בדרכים אחרות.

הלכות רכילות, כלל א', סעיף ד'

איסור רכילות הוא על אמת גמורה. ואין צריך לומר שאם מרכל בין שני חברים וגורם ביניהם שנאה, נקרא רשע ומתועב מאוד בעיני ה' בעבור זה. אלא אפילו אם בלא רכילותו היו שונאים מאוד, והולך ומרכל ביניהם, גם עובר על איסור רכילות.

הלכות רכילות, כלל א', סעיף ה'

אין חילוק באיסור רכילות בין אם סיפר לו מעצמו ברצונו, ובין אם חבירו הבין קצת מעצמו בדבר ועמד עליו והפצירו שיספר לו מה שדיבר פלוני לפניו עליו. ואפילו אביו או רבו הפצירוהו שיספר להם מה שדיבר עליהם פלוני, ואפילו אם הוא רק אבק רכילות, בכל אופנים אלו אסור לו בכל זאת לספר מפני איסור רכילות.

מעשה היה ברבי חיים מוולוז'ין, שהתקיימה אסיפת רבנים גדולה בביתו, שהשתתפו בה ראשי ישיבות וגדולי הדור, תוך כדי הישיבה קם אחד מזקני הרבנים, ותוך כדי שהוא קם משך אתו בטעות את המפה שעל השולחן, וכל הכוסות והבקבוקים מזוככים שהיו על השולחן נפלו ארצה. מיד פנו כל הנוכחים והתכופפו להרים את מה שנפל, קם רבי חיים ואמר עצרו! דעו לכם! אם יש בביתי פרוטה אחת שלא כדין ושלא מגיע לי הרי שישברו כוסות או כלים, אך אם כל כספי בביתי הוא נקי הרי ששום כלי לא ישבר, ואכן כל הכלים שנפלו היו שלימים ושום דבר לא נשבר.

מכל זה אנו למידים כמה חובה מוטלת עלינו להתחזק באמונה שלימה ולחיות בשלווה ונחת בידיעה כי יש מי שמכווין את דרכינו ואת כל חיינו לטובה ולברכה

העלון לעילוי נשמתם של מור אבי היקר
ניסים אלבס בן ברטה ושלמה
וחמי היקר משה חכמון בן ואליהו ז"ל
ת ז צ ב ה

העלון לעילוי נשמת
היקר באדם אברהם [אבני] אלקסלסי
ז"ל
ת ז צ ב ה

ולעילוי נשמת חברי היקר הזמר איציק הרוש בן חנניה ז"ל ורחל תבלח"א